

N°. 46.

Sestdeenâ, 16. (28.) November

1874.

Maksa par gabdu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes-nauda 60 kap.

Mahjas weefa lassitajeem un drangeem par sinnu.

Lai Mahjas weefa isfuchtschana warretu pehz fahrtas un bes faweschanahs notitt, tad luhfsam apstelletajus, lai pee laifka mums usbohd fawu wahrdu un dshwes-weetu. Maksa paleel arri us preekschu ta patte, ka agrafds gabbds, prohti: Mahjas weefis par gabdu maksa 1 rubli, peelittums 75 kap. un pastes-nauda 60 kap., ta la teem, lam pa pasti javeesuhya, par gabdu jamaksa par Mahjas weefi ween 1 rubli 60 kap. un par Mahjas weefi ar peelittumu 2 rubl. 35 kap. — Teem, kas schê pat Rihgâ il neddelas fawu lappu fanemm woi leel fanemt, — teem ta pastes-nauda, sinnam, naw jamaksa flacht, bet tee dabdu Mahjas weefi ar peelittumu par 1 rubli 75 kap., un bes peelittuma par 1 rubli.

Rihgâ: Mahjas weefa apstelleschana teel pretti nemtas mannâ drullatawâ un grahmatu bohde pee Pehtera basnizas; Peh-terburgas Ahr-Rihgâ Kalku-celâ N° 18 Winkmanna l. pall-lambari Martinsohna nammâ, un Weifa l. bohde pee leela pumpja; Pahrdaugawa pee Stabusch l. prett Solma l. fabrika. Tad wehl zittas pilsehtas apstelleschana pretti nems. Behfis: lohpmannis Peterfohn l.; Walmeera: G. G. Treij l. sawâ grahmatu bohde; Walkâ: Rudolf l. sawâ grahmatu bohde; Felgawâ: J. Schablowskij l. sawâ grahmatu bohde, C. Hoyer l. sawâ bohde pee tirgus platscha un S. Ullman l. sawâ grahmatu bohde, lattoiu celâ N° 8; Talfds; lohpmannis Einsen l. un tad Dohbelê: lohpmannis J. Dawidoffskij l. sawâ drahnu bohde.

Crust Plates,

Mahjas weefa apgahdatajs un rebaltehrs.

Mahditajs.

Jannakahs sinnas. Telegrafa-sinnas. Cefschemmes sinnas. No Rihgas: Jesus basnizas gabhes eeritte. No Nehwales: fuggi feltumâ usstrefchufchi. No Pehterburgas: Kreewu missionari Japanê.

Ahrsemmes sinnas. No Wahzijas: fuchtsibas ralsis prett Animu. No Franzijas: daschabas politilas partijas, — jaunais larra littums. No Rohmas: pahwesta wehstule. No Spanijas: Karliska behgchana, — apprezjeufchees larra-wihri. No Krafnowodskas: breesmigs affinudards. No Amuras: apspeests dumpis. No Newjorkas: demokratu dumpis.

Walkeja wehstule Sohggallam. Daschadi eewehrojami notiffumi. Atbilde us attaisnoschanohs cefsch N° 38. Lohpu aieftahwechanahs beedribas iillumi. Sihki notiffumi is Rihgas. Atgahdinashana. Atbildes. Peelittumâ. Kas sadjis? Mahtes klints. Graudi un seebi.

Jannakahs sinnas.

No Rohmas. Tai 11. (13.) Nowemberi Italias fehninsch, parlamentu eefahfdams, turreja ta nosauktu trohna runnu. Sawâ runnâ fehninsch wiffu pirms isfazzija fawu patejzibu par tautas ustizzibu, tad peeminneja, ka jauni strahpes littumi tiffchoht ezejti. Us ahrsemmehm fihme-

damees winsch fazzija, ka Italiya stahwoht ar ahrsemmehm draudfiba un tas galwojocht par meeru. Brihwiba ar fahrtibu faweenota spehj tohs gruhataohs usdewumus ispidiht un winna Italias kuploschana weizinahs. Runnu beigdamâ fehninsch pateizahs Deewam par augligu gabdu un par winna palihdsibu.

Telegrafa-sinnas.

No Pehterburgas tai 13. Nowemberi. Walks-banka no 1ma Dezembera fahloht makfahs (nems pretti) par fudrabu 23 rubl. 75 kap. par weenu mahzjinu tihra fudraba, par fudraba rubuli 1 rubl. 4 kap. Par seltu titlab gabbalds ka arri naudâ, zenna paleel nepahrgrohsita.

No Berlins tai 14. (26.) Nowemberi. Walks fapulze nospreeda, justizes (teesas un littumu) pahrwaldibas littumu nodocht ihpachai tommissijai. — Walks fawstarpigs pastes nolihgums irr preekschâ litks walkis fapulzei.

No Italias Par tautas weetneeku presidentu fapulze irr ezejtes Biancheri.

No Spanijas. Karliski effoht pee Marzialas tiffufchi sakauti.

Geſchſemmes ſinnas.

No Nihgas. Lai 14. Nowemberi, muſſu augſtas Trohna mantineeſes Beſarewnas leelfirſt-nes Marijas Feodorownas dſimſchanas deenâ tilla pehſ beigtas liturgijas, Bittadeles katedrales baſnizâ noturreta pateizibas Deewa-luhgſchana.

Wehl no Nihgas. Niſiſgahjuſchâ ſweht-deenâ peedſihwojam Jeſus drouſe to fenn gaiditu preeku, ka muſſu mihtâ baſnizâ pirmo reift gahſes uggunis atſpihdeja, tur libdſ ſchim til ſwezzes ſawas patumſchas leefminas pliddinaja. Par ſcho ap-gaiſmoſchanas-eerikti jo wairal japreezajahs, kad ſin-nam, ka Jeſus baſnizas Latweeſchu draudſe — beſ kah-deem retteem Wahzeefcheem — zaur naudas dahwanu fameſchanu par ſawu rehkenu to iſbarrijufe, lai gan zittâs Nihgas baſnizâs par gahſes eewillſchanu piſ-ſehtas-waldifchana aiſmalſajufe. Tadeht gohds un pateiziba wiſſeem teem, kaſ naw ſawu ahrtawu tau-pijufchi preeſch tahda jaula un Deewam patihkama darba! Kahds Jeſus dr. lohſkeliſ.

No Nehwales teel Kreewu awiſei „Golofam“ ſannohts, ka diwi kuggi us ſellumu uſſtrehjuſchi. Lai 9. Nowemberi us ſellumu uſſtrehja kuggis „Magdalene,“ kaſ ar dehteem bija peelahdehts un is Narwas bija iſbrauzis. Lai 7. Nowemberi Dahnu trihſmaſtu kuggis „Hammerhuſ,“ Baltiſch-porta turumâ uſſtrehja us ſellumu. Kuggis pa-ſaudeja leelako maſtu un ſtuhri. Damkuggis „Dina“ to eewilka Baltiſchportâ.

No Pehterburgas. Kreewu awiſes („Сынъ отецъ.“) ſinno pabr Kreewu miſſioni Japanê. Is ſchihſ ſinnoſ kahdu drufzinu ſchê uſſihmeſim. Diwi Kreewu miſſionari ſtrahdajohſt Japanê un winneem daudſ labbati weizahs neta miſſionareem is zittahm ſemmehm un taſ no tam nahlotees, ka Kreewu miſ-ſionari, Japaneeſchus pee pareiſtizzigas tizzibas pee-greeſdami, nedſennotees pehſ laiſigeem labbumem. Japaneeſchu waldbiba kriſtigu miſſionaru ſtrahdaſcha-nai neprettojahs, to nekawe, ihpaſchi no ta laika, kad graſſ Murawjewſ winnai tahdu atbildi dewis: „Kad es ſawu tizzibu turru par ihſtenu tizzibu, tad manni neweens nekawe no taſs runnaht; bet taſ ſtahw pee jums, waj juhs us manni grihbat klauſitees waj ne.“ Japaneeſchi ſcho wahrdu pahrlleezinafchanas ſpehtu ſapratta un bija ar meeru.

Ahrſemmes ſinnas.

No Wahzijas. Subdſibas rakſts prett Ar-nimu taggad faſtahdihts un tahda Wahzu awiſe („R. S. B.“) pahr to tâ rakſta: Taſ ſubdſibas rakſts prett Arnimu atbalſtahs us ſtrahpes liſtumu, kaſ ſihmejahs us teefas-rakſtu jeb aktu ſlehpſchanu, peerahdidams, ka Arnims no teem rakſteem, ſo wiſch walſts deenâſtâ buhdams ſanehmis, daſchus effohſt ſlehpis (paturrejis pee ſewis). La ſemmala ſtrahpe pehſ ſcha liſtuma paragrafa effohſt 3 mehneſchus

zeetuma ſtrahpe un turklaht ſtrahpetais paſaude ſa-was kahtas teefbas. Sinnams to wehl newarr peenemt par ſpreedumu, kaſ ſubdſibas rakſtâ uſſih-mehts, pirms wehl janogaida, kaſ tiſs noſpreeſts, ka ſchi leeta nahſs pahſpreeſchanâ un ka wiinna tiſs aiſſtahweta.

— Pahr Wahzijas walſts ſapulzi runnajoht ja-peeminn, ka tur daſchadas leetas nahluſchas awſpree-ſchanâ, kurras ſchê newarram plaſchumâ uſſihmeht. Schinnis deenâs tilla pahſpreeſti preeſchliſtumi pahr naudas bankahm; tad tilla pahſpreeſts Wah-zijas Bohſtu pawalſtu ſtahwollis. Kahda Wahzijas Bohſtu awiſe ſcho leetu eewehrodama, rakſta, ka Bruhſija no ſenneem laiſeem prett Kreewiju drauga prahtu turrejufe un taggad arri Wahzijas leiſara walſts kahdu paſchu draudſibu koſpjoht, tapat arri wiſſas Wahzijas awiſes ſawos rakſtôs un ſinnâs norahdoht us draudſigu buhſchanu ſtarp Kreewiju un Wahziju; kaſehz tad lai wiinni (prohti Wahzi-jas Bohſti), Wahzijas uſtizzami pawalſtneeki buh-dami, neturretu drauga prahtu prett Kreewiju.

No Franzijas. Frantiſchu tautas ſapulze kah-dus mehneſchus ſawas ſapulzes jeb ſehdeſchanas naw turrejufe. Pa ta laiku nu politikas wiſri un awiſchneeki daſchadi ſpreeduſchi, gudrojuſchi un reh-ſinajuſchi, kurra partiya dabbuſchoht wiſrohſtu, waj Maſ Mahons palikſchoht par republikas presidentu, waj wiinna waldbichanas laiks tiſſchoht us 7 gad-deem apſticipinahts waj ne; waj Bonapartiſti jeb le-gitimiſti dabbuſchoht wiſrohſtu u. t. pr. Katris arri ranga to peerahdiht, ſo us preeſchu noſazzijis un kaſehz wiſch tâ un ne zittadi ſpreedis. Schah-dus ſpreedumus negribbam ſchê uſſihmeht, nedſ tohs pahſpreeſt, jo nahlamiba rahdihs, kurſch awiſchneeks jeb politikas wiſrs buhs gudri rehſinajis un taiſni ſpreedis. Bet pahr tahm daſchadahm partijahm Franzija gan kahdu wahrdu ſazzifiſim. Schim brih-ſcham Franzija buhtu iſſchirramas trejadas politi-kaſ zenschanahs. Pirma zenschanahs leekahs tahda, kaſ grihb nogaidiht iſdewigatu laiku. Pee taſs peederr diwi partijâs, Bonapartiſti un legitimiſti. Abbas partijâs, lai gan weena ohtrai irr prettinee-zes, tomehr eekſch tam irr weenis prahtis, ka wehl janogaida, taſehz wiinnu riſloſchanahs us tam iſ-eet, lai taggadeja Franzijas waldbiba nedabbutu pahrgrohſitees. Pee ohtras politikas zenschanahs buhtu peeflaitami Orleaniſti. Schi partiya (prohti Orlea-niſti) teefcham neſtrahda taggadejai republikas wal-dibai pretti, bet ſawu riſloſchanahs us tam grohſa, lai republikas waldbibu warretu wehlati pahrtaiſht par ſehnina waldbibu. Schi partiya ar Bonaparti-ſteem un legitimiſteem gan nekad neſaweenofees. Bo-napartiſteem un legitimiſteem naw pretti, ka Maſ Mahons teel us 7 gaddeem par republikas preeſch-neeku apſticipinahts; bet zittadi taſ ar Orleaniſteem, teem 7 gaddus gaidohſt buhtu par ilgi; wiinni grihb ahtrai ſawu mehrki ſafneegt. Pee treſchahs poli-

tikas zenschanahs peederr tee, fas us tam iseet, lai warretu republiku us pastahwigeem laikeem nodibbinah. Wiini irr lebniku waldbas (Bonapartistu, legitimistu un Orleansistu) prettineeki un tapeh; steigtin steids, lai republika tiftu nogrunteta. Ja nu schihs trihs politikas zenschanahs jeb tahs pee tam peederrigahs partijas Franzuschu tautas sapulzē eewehrojām, tas irr, tohs tautas weetneekus sapulzē peh; sawahm partijahm noschirram, tad atrohdam, fa neweenai partijai naw eewehrojams pahrsvars, fa ne no weenas partijās naw dauds wairak tautas weetneeki sapulzē eezelti. Turpmali spreedumi tautas sapulzē peerahdih, waj kahdas partijās spehjuschas weenotees.

No Parihses teel „Kelues awisei“ sinnohts pah Franzuschu jauno karrā liffumu. Semmatas kahrtas laudis turroht kaunu prahtu us scho liffumu, wiffadi pah to schelodamees. Parihneeki pa leelakai dalkai raugoh; no karrā-deenasta atswabbinatees, waj nu slimmi islihdamees, waj ar zittadeem lihdselkeem gribbedami atswabbinatees. Lihds schim, lai gan laudis nurdeja, irr wifs meerigi beidsees; tiffai daschās pawalstēs druzjin nemeeri radduschees. Sennak Franzuschu us karrā-deenasta usajinajoh; fazzija, fa wajagoh; stipra karrā-spehla, lai warretu pee Wahzijas atreebtees; bet taggad, fur karrā-deenastā jaeestahjahs, leekahs, fa tas wahrds „atreebtees“ sawu spehku saudejis. Waj no atreebchanahs prett Wahziju runna waj ne, laudim tomehr netihlahs karrā-deenastā eestahtees. Ka Franzuschu karrā-pullōs arweenu wehl negribb rastees ihstis karrā-wihru gars, to jaw sennak peeminnejam.

— Franzuschu awises lassam, zil saldatu Franzija leelā Pruhshu-Frantschu-karrā 1870. un 1871. gaddā saudejuse. No scheem flaitkeem kahdus schē usshimefim. Karrā kritusch, flimneeku-nammōs mirruschi jeb pallihdusch; pawiffam lohpa kahdi 138,000. Bes tam tiffuschi eewainoti 142,000 un marscheerejoh; paliffusch; libbi kahdi 11,000. Wahzeesch; dauds masak saudejuschi; winneem mirruschi 44,000 un tiffusch; eewainoti 127,000. Kapeh; Wahzeescheem masak nefa Franzuscheem mirruschi. tas tapch; notizzis, fa Franzuscheem flittaka flimneeku apfobpschana un flittaki flimneeku nammi.

No Rohmas. Kad pahwests dabbuja sinnah, fa Kelnes erzbišlaps no zeetuma islaists, (pah; to sawā laika eetsch „M. w.“ bija sinnohts) tad winsch erzbišlapam aisrastiis wehstuli, kurrā winsch sawu preeku pah; erzbišlapa atswabbinaschanu no zeetuma isfalka un wiina pastahwibu uesteiz, kuru winsch basnigas brihwibu aisstahwedams parahdijis. Pahwests arri neleeds, fa dascha; zihnischanahs wehl buhs jausnem, fas no jauna klah; peenahs; bet us Deema palihdshu, fas neweenu tizzigo naw atstahstahis, pakaudamees winsch zerroht schinnis zihnischanahs reis wirsrohku dabhuht. Wehledamees, lai arri zitti apzeetinatee erzbišlapi tiftu drih; atswabbi-

nati, to wehledamees pahwests dohd sawu apustutu fwehtibu no pilnas frds Kelnes erzbišlapam, wiina ammata brahteem un zitteem tizzigeem.

No Anglijas. Pee Angtu ahriku leetu ministera grafa Derbi irr is Sibrijas atnahkusch; preesteri. Schee nu fuhdsahs, fa Turki kristigohs apspeeschoh; un teem pahri darroht. Grafs Derbi us tam atbildejis, fa winsch tur nelo newarroht palihdseht, bet winsch gribboh; rakstih; pee Turku waldbas, lai ta kristigohs pasargajoh; no Turku pahrestibas.

— Edinburgas herzogenei tiffa pasneegta baggati isgresnota bihbele ar ihpafchu raktu, kurrā bija parastijuschahs 7572 jaunelles. Schinni rakstā teel Anglijas wahrdā isfazzita pateiziba par to, fa muhsu Keisars Aleksanders sawā walsti raugoh; isplattih; bihbeles pasihchanu.

No Spanijas. Kahdai Wahzu awisei teel sinnohts pah; Trunas aplehgerechanu, to schē ihsumā usshimefim. Karliski, fa jaw sinnojām, bija aplenkusch; (aplehgerejuschi) Trunas pilskeshu un Spanijas waldbiba fuh; tija saldatus aplenttai pilskesh; tai palihgā. Waldbibas saldateem brangi weizahs, bet generaki spreda, fa wehl wajagoh; 10,000 saldatu, lai warretu pilnigi Karliskus saguhstih; bet jauni saldatu pulki netiffa peefuh; titi. Taggad dsird, fa waldbiba sawus karrā-pullus no Trunas atpalkat atfaukuse. Waldbiba sinnams to buhs ar apdohmibu un gudru sinnu darrijuse; bet schim brihscham spreeschoht gan jafalka, fa waldbibas karrā pullu atfaukschana irr par flahdi, jo Karliski zaur beidsameem kautineem wiffu duhschu pasaudejusch; . Pee katras kauschanahs Karliski pa pulzineem aisbehgoht no sawa karrā-pulla un dohdotees pah; rohbeschahm us Franziju. Bet kahdi schē behgti isflattahs! zittam truhst; flittaku drehbju, zits pawiffam pufsplifs un tad wehl wiini tahdi nowahrdjinati un zaur wiffadeem gruh; tumeem nopuhleti. Kurram behglim truhst; munderinsch, tas peh; saldata neisflattahs, bet wairak lih; dshinajahs noseedsineekeem un wajankeem.

— Ka no Madrides teel sinnohts, tad peh; Spaneeschu liffumeem apprezeti wihri, kad wiini teel saldatōs dohti, neteel eelitti karrā-deenastā, tas irr, wiini neteel karrā prett ugguni fuh; titi. Pee beidsamahs rekrusch; nemshanas tiffa nodohti saldatōs kahdi 36,000 jauni wihri, fas isfazzija, fa wiini effoh; apprezejusch; ees. Winneem bija jausrahda laulibas-shimes. Spanija irr eewesta teefas lauliba, fas irr, las prezzahs, tam arri wajaga pee teefahm littees salaulatees un tad no teefahm dab; buhn laulibas shimi. Schahda laulibas shime winneem bija jausrahda. Winneem schahdas laulibas shimes nebija, jo peesteri bija winneem eeteifusch; , fa lai neleekahs pee teefahm salaulatees. Pee teefahm neliffusch; ees salaulatees minnetee jaunapprezejusch; ees wihri irr saudejuschi to teefibu, no ihstena

larra-deenasta tikt atswabbinati. Winni deesgan zaur to fahguschchi us faweam preestereem. Garridsneeki ihpafchi naw ar taggadeju Spanijas waldbibu ar meeru, tapeh; ka ta, jaunaku laiku zenteenus eeweh-rodama, daschadus pahrgrohsumus waldischanâ is-darrijuse. Garridsneeki tamdeht us Karlistu puffi turrah; laudis prett waldbibu usrihdidami un daschâs weetas laudim draude, ar basnizas lahsteem, ja winni Karlissteem pretti strahdaschoht.

No Krasnowodstas teel par kahdu leelu affins isleeschanu sinnohts. Krasnowodstas apgabala peemih; Somudi un Ural-Tiki, kas zits ar zittu leelâ eenaidâ dshwo. Winni pahrtel no lohpu-aubsinaschanas un dshwo aplahrt staigadami. Minnetais affinu-darbs notikka tâ: Ural-Tiki jeb Tilingi usbrucka kahdam Somudu aulam (zeemam), aplahwa wiffus wihreeschus, fahhra seewas, meitas un behrnus un tohs aiswedda prohjam. Aula wezzalais, firmgalwis Kali-Saddar wahrda, bahls, pahrbihjees un issamiffis atjahja us Krasnowodstsu waimanadams: „Tilingi irr atnahuschchi!“ Abtrumâ tikla divi rohtas kahjineeku un wiffi jahneeki sapulzinati un tad peh; kahdas stundas dewahs us zekku, lai warretu to affins weetu apstaltitees, kur Tilingi breefmas darbus pastrahdajuschchi. Ohtrâ deenâ fahneedja Somudu aulu. Saw kahdu wersti no aulas atradda krumdâs gukkam aplautus Somodus, plikkus isgehrbtus, jo laupitaji teem ne krellu nebija atstahjuschchi. Rabbadshini bija laikam no fleplawahm gribbejuschchi isbehgt, bet tikluschi nokerti un aplauti, ar sohbenu zirteeneem sakappati. Kad paschâ aulâ nonahja, tad wehl leelakas breefmas redseja. No tahm 65 kibitkahm (buhdinahm) neweena nebija palikkuse neistikta; wiffas bija apgabstas, saplohstas, mantas isneffatas, lahdes un lastes bija uslaustas, labbiba isbahrstita. Kibitku turumâ atradda Somudu lihkus, plikkus nogehrbtus, ar affinim apraititus, ar bruhzehm aplahrtus. Winnu pulkâ arri atradda aplautas seewas, kas nebija ar labbu prahtu padewuschahs un lihds gahjuschas. Kahdas wezzas seewas tur aplahrt staigaja ar uspampuschahm azzim, ispluhruscheem matteem, bahlas un nowahrguschas. Winnas bija til wezzas, nejaulas un nowahrguschas, ka pat fleplawahm Tilenzeem bija reebes tahs aplaut. Sunni kauhdami palihdseja wezzenehm waimanah; Kahdâ pufsfaplihsuschâ kibitkâ dshirdeja eewainotu Somudu stennam, kas ar nahwes mohlahm publejahs; zittâ kibitkâ atradda loh;ti smultu meitu, kas kreifdâs fahndâs bija dabbujuse 12 schahweenus; zittâ kibitkâ 10 mehneschu wezs behrniasch lohshnaja starp divi aplautu seewu lihkeem, fawu mah;ti melledams, lai warretu barribu dabbuht; zittâ kibitkâ stahweja tschetru gaddu wezs behrniasch pee fawas aplautas mah;tes, tai galwu glaubidams un winnas melnohs mattus schkristidams. No fleplawahm til weenu atradda nolautu. Tee wehl pahri palikkuschee Somudi stahstija pah; Tilingu usbruk-

schanu tâ: Ap pulksten 8 no rihta laupitaji itt ne-jauschi usbrucka un zeemâ (aulâ) eejahjuschchi, fahla Somodus aplaut. Tiklai Somudu wezzata tschetri duhschigee dehli pretti turrejahs; weens tikla aplauts, divi eewainoti un zettortais fawangoh;ts. Schi aula eedshwotaju skaitlis bijis 300, no kurreem 150 fawangoti, 80 nolauti un 11 eewainoti. Peh; beigtas kauschanas laupitaji fawu laupijumu (mantas, kamelus un seeweeschus) fawâ starpâ isdallijuschchi; us zekku wehl daschâs seewas aplahwuschchi, kas prettigu prah;tu israh;diuschas; pawiffam us zekku atradda kah;du; 30 seeweeschu un wihreeschu lihkus, lo laupitaji aisjah;dami bija nonahwejuschchi. Tee no Krasnowodstas aisfuh;ttitee (muh;su Keisara pawalstneeki) bija lih;ds panehmuschchi ah;rsti, kas eewainoteem bruh;zes faistija. No kah;da zitta aula kah;di 80 Somudu fataisjusch;ees, kas laupitajeem pallak dshennah;ts, bet tohs nepaspeh;ja panah;ht, jo teem irr daud; muddigati sirgi un pa tam tee tik mannigi, ar sch;keh;pu durdami kamelus us ah;traku eeschanu pastubbinah;ht. Tilingu walbineels, Sofa-kah;ns, weenu meh;nesi preesch; tam bija padewe;es Kreemijas wirswaldibai. Taggad Tilenzeem tikla rak;ts peesuh;tihts, lai fawu laupijumu (mantas, kamelus un seewas) Somudeem atdoh;doht. Zaur rak;steem mah; kas pee scheem meschoneem panah;fams; jo winni atbildehs, ka to newarroht darriht, tapeh; ka fennak Somudi winneem to paschu darrijuschchi.

No Amuras aprinka. Kâ no Beh;terburgas teel sinnohts, tad nemeeri pee Ussuri pee Amuras aprinka roh;beschah; irr aplah;peti; kad Kibneeschu karra-pulks tuwojah;ts, tad dumpineeki atlah;pah;ts un isk;lih;da. Kreemu karra-pulki, kas deht kah;rtibas us-tureschanas bija sapulzeti, irr atlaisti fawdâs koh;retkâs.

No Nujorkas. Seemeta-Amerikas fabeedrotâs b;rihwalstis atroh;dah;ts divi partijas. Sch;hs partijas weena oh;trai pretti strah;daja un strah;da un katra ranga wal;ts sapulz; wairal weetneeku no fawas partijas eedabbuht. Taggadejâs weetneeku wehleschanâs demokratu partija dabbuja wirsroh;ku. Wah; winni prattih;sch; panah;tkumu sew par labbu isleetaht, kas nu janogaida. Ka demokratu partija par republikaneeschu partiju wirsroh;tu dabbujuse, pah; to nu Amerika preezajah;ts, bet pee tam arri ruh;pig; raugah;ts us nah;famibu.

Walleja wehstule Sohbgallam.

Augsti dshimmis, augsti zeenihts un feungaidihts Sohbgals!

Tu nu peh; trihs garreem meh;nescheem mums atkal kâ jauna faulite uslehtuse, kas tu kâ weens pateefigs gaismas nessejs gribbi tautas aplaimoh;ht un tautescheem nefawihstamus troh;mus piht. Tu ne-essi tah;ds, kâ ta wezza faule, kas tiklai pasauli karsina un kalte, jo Tu doh;di jaunu dshwibu, Tu wezzas fatalusch;as dsh;h;slas atweldsina un darri loh;jekkus til loh;lanus, kâ tam pirmam to fah;teel warretu mattâs kertees. — Kad nu man laimes mah;mulina noleh;ma us Laweem diwipad;mit jautajumeem atbildeht, tad no preekeem fawu kranzi kreetni nosullaju. — Tad keh;ru

pats saws sprogainds un saktu lassibt tohs dimpadmit jautajumus. Bet tā, ka Tu sveschumā dšhwo un es wehl turpat Brentschōs — tā, ka Tew tšhetras azzis un man tik diras — un tā, ka Tu pee mahziteem dšhwo un es wehl turpat Masseneeschōs — tad drihs atflahrtu, — ka Tu arri effi — gudrats, smullaks, jaunaks un aukstaks ka es un tapehz nesaprattu tā eesahft. Tē par laimi atnahl wehstule no manna schwagera Neppa no Trumpahm — kas Tew leels draugs un pašstams un wehsti, ka winsch taggad lillu lillā peelschōtā dsewojohft un teiri us tim duw-pozmeit jautinim*) gribbut otbeeldi duht schohdā weise. — Tā tad nu pirms Neppis atbild. Es to pašču Tew rakstu, jo es sinnu, ka Tu pehz staidroschanahm ar ilgoshanu gaidi.

1) Tad Tew pašazzisču, kad abbi fatifimees, jo zittadi Tew tas nepatittu. 2) Latweeschu teateris Mihgā irr Latweeschu beedribas nammā un zittur zittās beedribās redsams. 3) Dseedaschānu beedribā wehl naw avluffuse — laitam to Tew kahds eemels. 4) Swehtdeenas sfohlu naw grūhti atrast un tur arri preesch Lewis wehl ruhmite effohft. 5) Lassichanas bibliotetahm lassitaji wairojahs — tik stulstas lassitaji eijohft masumā — waj Tu par to nosflumsti? 6) Sautō faderribu stary Zums un mums laimiu jautrais Dulsis par desu turedams apehdīs, bet tee zitti to nesinnohft. 7) „Jautriba“ Ahgelstalna meschā zeredama isgaisuse. 8) Tehjas walfari taggad tapat ka fenat bes tehjas pee allus sudmassu-katku-sirgu-schukhni atrohdoetes. 9) Par beedru skaitli Tew pateiks wefels simts jautri fungi un kundes ar wissahm jaunkundehm. 10) Tee irr neisflaititi skaitli. 11) Tadeht tā to wihru jauti un jautri jautrineeku schuhpōli guldinajuschī. 12) Igi wairs nē! to rahda Tawi isluschuschī sohbi. —

Mihko swaini Sohbgals! Tu nu gan tahds pufspohlis effi, bet tomehr tewi tā tā sohbusahpes mihleju un tapehz luhdsu til pašemmigi, ka Tu jel buhtu firdschehligis un us manni wezzu wihru nefaunotohs, kad ne-efmu tik mahziti un tik gudri atbildeht warrejis tā Tu prassijis, — jo Tu finni, ka weens mulkis warr wairaf jautahft nefa 10 gudri atbildeht. Es sinnu jaw no senn laiteem, ka Tew mulkiba neruhp un tapehz zerreju, ka Tawa augsta un dšiki mahzita gohdiba laipnibu un froschschelastibu parahdihš. Es arri sinnu un to arri Neppis sinna, ka Tu tahdus jautajumus trihs mehneschus ne-eesi gudroht preesch teem nemahziteem, bet preesch teem augsti mahziteem no Tawas kahrtas. Bet, to lai darra, kad Tu mums teem nemahziteem tapat tā faulite uslehzi.

Teescham leelu leela pateesiba, ka, kad Tu il zettorkfni neatnahftu, mehs wehl wišsi tumšbā sehdetum un pat tee nemahzitee lihds. — Bet manna firds drehb, kad to apdohmaju, kas tad buhtu, kad tawa faulite nepihdetu un kas tad ar mums notiks, kad tas leelais laika sohbs tewi Sohbgals fatremptihš, Tewi irr Tawi draugi peemirfihš un no Tewis wairs newehšs nebuhs? — ? —

Tapehz es Taws swainis un wišsi zitti raddi Tewi luhds — effi firdschehligis augsti dšimmis un mahzihs Sohbgals, taupi Tawus isbirruschus sohbus — un lai stahw fataltuse un zeeta barriba — ferrees pee tahs mihstahs. —

*) Tee jautajumi, us kurrem Neppis nehmees atbildeht, irr Latweeschu walloda farassiti un Wahzu walloda (eestsch „Zerung für St. u. L.“) tulkoti un muhsu ortografija padzelti isflattahs tā:

1) Kur irr palistuse kahdā beedribā sinnatibas lomijja? 2) Kur irr palizis Latweeschu teaters kahdā beedribas nammā? 3) Kadeht kahdā beedribā dseedaschāna irr apluffuse? 4) Kur irr palistuse swehtdeenas sfohla? 5) Kadeht lassichanas bibliotekai naw lassitaju? 6) Kur irr palistuse fennaka jaula faderriba! 7) Kur irr palistuse „jautriba“? 8) Kur irr palistuschī tehjas-walfari? 9) Kadeht beedru statts til mas, tā neweenu zitu gaddu? 10) Kadeht kahdā beedribas nammā beedru neresht? 11) Kadeht kahdā beedribas nammā un pee beedribas darrišchanahm til gauschi retti redt to, kas us sčeeem jautajumeem warretu drohschu atbildi doht? 12) Waj tas igi tā palits?

Tu finni, to gohtina wehrtā, kamehr ta peenu dohd, tapehz sahzi treeht par gaismu, brihwibu, laimi, aplaimoschānu, sinnatnibu, tautibu — us preeschu brahfi, us preeschu un valeeles pats fewi. Tad Tu atkal peedšhwoft tohs laikus, tur tew jauni sohbi sahst augt. Tewi zels par pagasta wezzato un tad buhs Masseneetis weirs (wihrs)

Brentschōs Taws wezzais swainis
ap Mahrtineem. Brenzis.

1874.

Daschadi cewehrojami notiffumi.

Mahm tizziba. Spandawā (Pruhšjā) nesenn atgaddijahs schahds notiffums, kas peerahda, zil weegli mahnus tizzigee kautini peewiffami. Tas notiffa tā: Kahda tšhig-ganeete ees-eet weenā bohde, furrā winna bohdes gaspašču weenu atrohd. Ar bohdoneezi farunnadamahs manniga tšhigganu mahtite isfinnaja, ka bohdoneeze effohft flimma. Winna apfohla bohdoneezi isahrsteht un eedohd tai kahdas sahles sazidama: „Schis sahles spehi to grūhiato flimmineetu weschelu padarriht un arri Zuhš isdseedehs; bet pirms wajaga mest (pareggohft), waj Zums arri wescheliba noweleta. To drihs dabbuhm sinnaht. Schis pareggu (metteju) laktinisch mums dohs atbildi. Es laktatinā eeseeschu 3 masgus. Ja masgi sawelstohft atraisahs, tad Zuhš tisseet wescheli.“ To sazzijuse tšhig-ganeete eeseen 3 masgus laktatinā un bohdoneeze welt un masgi atraisahs. Nu bija staidra peerahdichāna, kad sahles lihdseschohft. Bet wescheliba irr dahrga leeta, tapehz arri par weschelibas dseedeschānu dahrgi ja-aismaffa. Tšhig-ganeete nemm to dabbuhm, andekius, laktatus u. t. pr. un ja bohdoneeze gribb leegtees, tad tšhig-ganeete draude, ka bohdoneeze diwi neddefu laikā palistochohft neredesiga; un tā draudedama iskrappi bohdoneezei winnas laulibas-gredsenu. Tšhig-ganeete ar sawu laupijumu aiseet; bet irr tik drohscha, turpat laiminds tahdu pašču wilschānu sahft. Pa to starpu bohdoneeze sahft schelotees pehz sawa gredsenā un isfuhā tahdu, kas lai tšhig-ganeeti melle. Polizeja sinnaht dabbujuse, tšhig-ganeeti fahetra. — Nedfat, to mahnu tizziba ne-isdarra.

Ne-isdeweess brihnumš. Kahdā Franzuschu awisē („L' Eg-lise libre“) atrohdaš schahds notiffums: Kahdā Franzuschu pilsehtā, kam irr 25,000 eesohwotaji, kurru starpā 7000 nepeederer pee tattoku tizzibas, preesch 2 neddefahm kahds preesteris usaizinja diwi tattoku behrnus ar winnu eet us tahdu kalnu pastaigatees. Us scho kalnu bija preesch kahdahm deenahm usstahdijuschī Marijas tehlu (iszirstu bildi). Kad nu winni bija us kalnu usgahjuschī, tad preesteris us behrneem sazzija, lai tee weeni pašchi tahtak eijohft, winnam zittur tur effohft jaet. Kad behrni kahdu gabbalinu bija gahjuschī, tad winneem parahdijahs balti gehrbusehs seeweete ar schleijeri (schidrautu), kas lihds semmei sneedsahs. Behrni to eeraudijuschī fahihjahs un brehtdami gribbeja aismutt. Bet „balta“ sahla us behrneem tā runnaht: „Manni mihtee behrni, nebihstatees. Es esmu debbesu kehniene (jumprawa Marija), es nahft jums pašluddinaht, ka es drihs scho pilsehtu no kezzeru buhschānas un kezzereem“) atswabbinajuschu u. t. pr.“ Behrni fahihjuschees steidsahs mahjās un saweem wezzakeem pašstahstija, ka effohft debbesu kehniene redsejuse. Tehws, to dširdejis, sazzija sawam behrnam: „Nahz lihds, tu effi swehtu jumprawu redsejis, parahdi man arri to weetu, es winnu arri gribbu redseht.“ Tehws ar sawu behrnu aise-gahja us to weetu, kur debbesu kehniene effohft parahdijusehs. Tur nonahfuschī winni to atradda. Tehws, tu-wali winni pee-ceedams waizaja: „Kas tu tahda effi?“ „Es esmu debbesu kehniene,“ bija ta atbilde. Tai pa-

*) „Kezzereem“ noschme tahdu zilwele, kam naw ihsta tizziba. Tattoki nofauz Ruttera-tizzigohs, Kalwinijus u. t. pr. par kezzereem.

fehā azzu mirkli tehws tai ar speeki diwi jeb trihs reises freetni uswilka, fazzidams: „Es gribbeju sinnah, waj tu effi gars jeb waj tew irr kault un meefas, tā zittam zilwelam.“ Pehz scheem wahrdeem winsch „balto“ fatwehra pee rohfas un tad teiza: Ja tu effi debbefu kehniene, tad tu warri titpat labbi pa pilssehtas eelahm staigah, tā fehē us kalna parahditees; nahz man tapehz lihds us pilssehtu. Bet ta tā nosaulusehs debbefu kehniene negahja wis lihds, bet raudadama lubbsa, lai winnu wakkā laischoh. „Es esmu,“ tā winna teiza, „X gaspascha un lubdsu juhs, man nelo fauna nedarriht; jo es ne-esmu wainiga, man par to irr aismalfajusch.“ Kas naudu irr malfajusch, to jaw zeen. lassitaji sinnahs.

Altbilde us ottaisnoschanohs eefsch №. 38.

Kad kahdreif sweschineefu kahfās labbi pameelo, tad winsch dohma kahneeleem istapt, kad winsch kahsu bagga-tibu un brangumu aplammi isdaudfina. Tahds leelmannis p. pr. kaudis isdaudfina ar pilnu wahrdu rakstidams, ka Saules zeemā Jahnu deenā noswinneusch maktigas, smalkas kahfas u. t. pr. Tē gaddahs Wisdeggung, kas Saules zeemā Jahnu deenā eestattijees, fahf leelmannim kaut to prettim runnah. Leelmannis us to itt neta nesinn atbildeht; wesselas 12 neddekas winsch zeesch kluffu. Tē nu no Saules zeema zits, kas gan kahfās nebij aizinahs, bet tomehr kahneeleem radda buhdams — sinnams fawu raddu deht — fahf Wisdeggungam pretti runnah, fazzidams: ja kahfas bijuschas wenteeffas, tad pee tam ne wis gohda isrihlotaja pawahja rohziha bijuse wainiga, bet zittas leetas — — Bet nu zekahs arri leelmannis kahfās un Wisdeggungam wairaf neta nesinn atbildeht, ka to: tam effoht skaudigs prahts un mas samanas, kahsu brangumu fahjehgt. Tad winsch, leelmannis, — al tawu johku! atgreeschahs prett peeminnetā raddineeka, fawa aisstahwetaja un wispirms tam pahrmett, ka winsch ispaudis to pilnigu zeema wahrdu, to Wisdeggung til apfihmejis ar weenu bohstlabu (bet nomehrijis ar zellstoktu un nosihmejis ar frihtu, tā ka til behrnu prahts to newarretu pahst) un tad winsch zehrt fawu augstako trumpi preeschā, fazzidams: Bij un bij baggatas kahfas: rupja puhru maifite, ta mihta Deewa dahwana, kas to warr smahdeht! — zepta til brangi, ka mehš wehl fehē ne-essam peeredjesusch iszeptu, (!) un tad wehl dseltenais sweests, tā dsintars“ — —

Wai, wai, Keelmuttit, waj tad tu nemas nejuhti, zil gahrđi wisdeggung smeijahs par tewi un deewamschehl arri par manni! Bif tu few un mums faunu padarri ar fawu wollodu! Gewehro jel; no tam jaw abba Wisdeggung bij runnahs, ka kahfas bes zeppeescheem un wihna newaidsetu tā isdaudfinaht.

Bet nu atstahsim fawu lihdsibu, kas lassitajeem ihfi israhdiha muhsu leetu un atbildesim S. B. pascham ar taisneem wahrdeem, zil ihfi ween warram: Juhs paleekat pee ta galla wahrda, ka Juz. dseed. swehtōs naw weeglas, prahtas dseefminas dseedatas un sinnojoht, ka bes tahs weenas diwbalfigas dseefmas 14 tchetrbalfigas d. dseedatas, starp kurrāhm kursemmes un Keisera dseefma tahs flaitakahs pukkites bijuschas.

Bateesi, tahs irr gan jautas, mihtas, srehtas dseefmas, to jau tatis stohlas behrns proht dseedah un to mehš wiffi zeenā un gohda turrām, bet us meldinas skunsti luhsojoht — nenemmat par faunu, mihtais S. B. ta mehš par Juhsu gohdigu, peetezejigu prahtu — — papreezajamees. Es Sums gan dohtu taisnibu, bet tas spittals Wisdeggung un zitti — —

Beldsoht Juhs fawu (?) sibi, to mannam teizeenam mihti peespraudusch flah, prohti, ka Muzzawā fawā laikā

un fawā reisā arri zittadas dseefmas atskann, gribbat israhdiht, ka Juhs schaubatees, to tizzeht; tad Juhs wehl wisbeidsoht rakstat: Labbaku 4 balfigu dseedaschanu fehē wehl ne-essam peedsihwojusch!

Lubdsami atbildat mannim us tam trihs waizafchanas: a) Kas tee tahdi, kas nau peedsihwojusch? Laitam Juhs un Juhsu mihtsch weests? Zeb wehl zitti kahē pameeloti? b) Kā Juhs fawu dschwes laiku Muzzawā flaitat? Waj pehz gaddeem jeb pehz mehnescheem? Un ja tahs peeminnetas, mihtas dseefminas tā lohfschi un mahstligi dseedatas. c) Kas tad tohs dseedatajus mahzjiz, ka tee warr par balfu atbalstehm jeb balfu pihlareem derreht? Zeb waj bes scheem pihlareem buhtu warrejuschi dseedah jeb taggad wehl dseedatu?

Wairaf negribbu par scho leetu fazzih, tittai to wehl peelilfchu flah: Kad kahdreif muhsu basnizā to dseefmu: „Der Herr ist mein Hirt, von Klein“ dseedaja, tad kahda muhreneeka gaspaschina man arri teiza, winnai effoht brihnms, ka tahdu dseefmu basnizā dseedoht: ta jaw neeffoht Deewa dseefma (geistliches Lied). Es tai toreis itt neta neatbildeju, ka ween til gahrđi pahmeijohs. Tapat es arri par Juhsu walldu pahmeijohs; jo to gan Juhs us to atbildetu, kad kahds Sums teiktu: Paula un Saula bruhwehts allus tam labbati smeikkoht, neta Juhsu bruhwehts, kaut Juhs arri ar dascheem pahliheem pee ta strahdajusch! Juhs laitam teiktu: katram fawa patifschana. Es tapat faktu.

Par zitteem ehromteem teikumeem Juhsu rakstā newarr sinnah, to spreest. Juhs wahrds pa wahrdam tahdā weetā tā rakstat: „Par aizinaschanu es neta nesinnu, bet pats dsirdeju (!), kur dseedaschanas mihtotaji jaw newarr pee zilweta tuhdat noredseht, kurfch dseedah mah un dseedaschanu miht.“

Ko par tahdu rakstu warr fazzih? Tē jou til putra muttuko. Nu lai tad arri wahrahs puttodama!!

Chr. Sch—g.

Peesihmejums. Scho rakstu gan bijam pee mallas atkiffusch, bet zeen. faraklitajs mums atgahdinaja sennatus laikus un Mahjas weests negribb pret faweem jaunibas draugeem buht nepateizigs — meera mihtotajs aismalfa brihscham arri uesteptus parradus.

Redatzija.

Do eefschfigu leetu ministerijas apstiprinatas lohpu-aisstahweschanas beedribas liffumi.

1) Irr aisleegts, preesch strahdaschanas lohpus nemt, kas azzim redsoht irr flimmi, gaudeni, ar wahrim (bruhzehm) apkrauti un kas irr kibbi.

2) Naw atkauts lohpeem flit ar zeeteem un asseem rihteem (nuhjahm, ahleem u. t. pr.); bet pawiffam irr aisleegts lohpeem flit par galwu jeb pa wehderu.

3) Irr aisleegts tahds wesumus kraut, kas preesch lohpu spehkeem buhtu var smaggeem un preesch kam zeksch buhtu par flittu.

4) Neweenam naw atkauts pa pilssehtu auletscheem brauff, weenalga waj ar tuffcheem ratteem (wahgeem) jeb waj kad passascheeri eefschā sehđ, bet ihpafchi nē, tad smags wesfums irr.

5) Irr aisleegts ar walgu sirgu pee preescheja wessuma (wahgeem) tad peeset, tad tas irr pats preesch smagga wessuma aisjuhats, to tittai warr pawiff.

6) Naw atkauts tekus un zittus siblus lohpus tā west, ka teem zaur to mohkas noteet, ka par probwi, weenu lohpinu us ohtru list, ar nolahruschohs galwu jeb kad galwa gar ratteem dauhahs; arri braujejam aisleegt, us wedameem lohpineem ussehstees.

7) Kad weens aisjubgts firgs pakriht, tad nedrihtst to ar pahtagu zirft, lai peezeffahs, bet ja ar rofahm to newar peezeft, tad buhs to isjubgt.

8) Wisspahri irr aisleegts jeb furru lohpu kaut ka mohziht, jeb ar to neschehligi apeetees.

Rihgas polizejas waldiba par tam gahdadama, lai polizejas deenastneeli us tam raudfitohs, ka lai nupat minnetee liffumi netiktu pahrsahpti un ka lai pahrsahpeji (wainige) tiktu liffuma sohdam nodohiti, — polizejas waldiba eerauga par sawu peenahatumu, minnetohs liffumus wisseem sinnamus darriht, lai neweens neaisbildinatohs ar (schahdu liffumu) neinnaschawu.

Rihgas Polizejas waldiba tai Stä Novemberi 1874.

Wezzakais polizejas meistars palkawneets Reichard.

Sihki notiffumi is Rihgas.

Peektdeenu tai 7. Novemberi Latw. beedribā us jautaschanas waktaru tiffa isffaidroti trihs jautajumi: 1) ka atmens patš no sewis warr staigabt: 2) Kas irr tautas mihklas? un 3) kadeht mahjamees wehsturi? Pahri pirmo jautajumu runnaja Chr. Banges L., pahri ohtro Danberga L. un pahri trescho Kronwalda Attis. Kronwalda funga runnu labprahpt pilnigi schē usfihmetum, (jo tahda eewehrojama un jauka ta bija) ja til to spehtum, jo klausotees wiffu reisā nepaturreft. R. L. sawā runnā wiffupirms isffaidroja, kas irr wehsture un tad peerahdija, ka zaur wehsturi zilweks pilnigi atfihst zilwezes gahjeenu, ka zaur wehsturi zilwekam rohnahs tizziba, zerriba un mihlestiba. Kad R. L. sawu runnu bija beidšis, tad winnu luhdja, lai winsch plaschatu sinnu pasneedschri pahri „Antigoni,” to winsch sawā runnā bija peeminnejis, pee winnas ihstu (zilwezes) mihlestibu peerahdidams. Scho luhgumu ispildidams, R. L. jauti runnaja pahri Antigoni, to pahri to Greeku wehsturneeki un dseefmineeki sawds rakkōs mums ustaupijuschī.

Tai 8. Novemberi starp pulstien 6 un 7 waktarā tai Wehweru eelas un teaterabuiwahra stuhri buhdamā wahgusi, kas pirmas gilbas kaufmannim Daniel Minus peeder, tiffa isfagti firgu rikti tai wehrtibā no 64 rubkeem. Schis atgaddijums tiffa polizejai pasinnohts un ta taggad blehdibai pehdas dsenn.

Tai 11. Novemberi ap pujsdeenās laitu, tad strahdneeki puhlejahs no Anglu damflugga „Urban“ kahdu 60 puddu smaggu latlu us mallas dabuhpt, tē luhja laipa un strahdneeki eekritta uhdeni. Weens no strahdneekem Krixfus Grass nosliffa.

Tai 9. Novemberi Nordetas muischā Dindona pirti turpneela meistaram Christian Dolch tiffa nosagti sudraba kēschas pulstiens, kahdi drehbes gabbali, 16 rubfus wehrtibā un portemone ar kahdeem 4 rubkeem.

Rihgas aprinkla rekruteereschanas komissija sawa ohtra lantona darbus pabeiguse. Pee schi lantona peederrigi jauneki tiffa skaititi kahdi 420, turreem bija schinni gabbā lohjes jawelt. Winnu starpā tiffa no ahrstehm par nederigeem preefsch karra-deenasta atrasti kahdi 52; tad 195 bija tahdi, kas warreja usrahtht teefbas us deenasta paweglinaschanu; 29 jauneki nebija atnahfuschī pee lohschu-willfchanas, preefsch winneem wilka zitti. Schim kontonim jadohd pawiffam 91 rekruths.

Schahdu brihnischigū notiffumu mums pastohsta „Rig. Zeit.“ Preefsch kahdahm neddekahm bija deenasta-meitas peeraudfischana atstahiti sawu wezzatu dschwollī diwi puifeni, weens 3 gaddus, ohts 4 gaddus wezs. Deenastameita isect us kahdu brihtinu is istabas. Istabā atpakkah nahfdama meita eerauga lohgu atwehrtu un jaunaku puifenu pee lohga stahmam. Winna praffa, fur ohtis puifens palizzis. Jaunakais atbild smeedamees, ka winsch sawu brahli pa lohgu isgruhdis ahrā. Warr dohmaht, ka nabbaga meita pahrbihjahs, jo mahjoklis irr zettorā tah-

schā un sehtswiddus (lohgs irr us sehtas puffi) irr ar atmeenem bruggehts. Winna wairaf sfreedama nela ehdama noet pa sawahm tschetrahm treppehm us leiju. Tē nahf winnai preti faininu fullainis ar to preezigu sinu, ka puifens irr isglahhts. Puifens kridams bija pa juntu flihdejis un tairni eekrittis wannā, furra appatschā pilna ar uhdeni stahweja. Puifenam nekahda sfahde naw notiffuse, tiffai aukstā uhdeni bija dabujis maigatees.

Atgahdinaschawu.

Lee lungi, kas par saweem elfemplareem „Mahjas weefa“ ka arri par saweem fluddinajumeem „Mahjas weefi“ wehl naw aismalfajuschī, teel luhgti to drihsūmā isdarriht.

Ernst Plates.

Miffesjums.

Mahjas weefa nummurā N 43, tahs dseefminas „Sirsniga paldeews“ parakstā naw jalassa: „Dohbeles dseedat. u. t. pr.“ bet jalassa: „Dohles dseedataju beedribas wahrdā W.“

Redakzija.

Wannā grahmatu bohde irr dabujama

Scholas maise. Mafsa 50 kap. un
Sinai un Solgata. Mafsa 15 kap.

Ernst Plates.

Grahmata preefsch Deewa-wahrdū mihlotajeeem.

Garriga dwehseles-barriba.

Es un mans nams kalposim tam Kungam (Dejuus 24, 15.)

- I. 182 rihta- un waktara-luhgfschanas us neddekas-deenahm.
 - II. 60 rihta- un waktara-luhgfschanas us swehtkeem un zittahm Luttera draudsēs wehrā leekamahm deenahm.
 - III. 65 rihta- un waktara-luhgfschanas us ihpafschēem laiteem un preefsch daschadahm wajjadfihahm.
- Stiprōs wahldōs eeseeta mafsa 60 kap. Driffeta un dabujama pee hilschu- un grahmatu-driffetaja Ernst Plates, Rihgā pee Wehtera basnijās.

Rihgas Latweefschu beedriba.

Swehtdeen 24. Novemberi pulstien 4 pehz pujsdeenās tifs noturreta

pilna sapulze

deht rewidentu zelschanas preefsch 1874. g. beedribas rehkineem un darrifschanahm. Preefsch neeziba.

Rihgas Latweefschu labdarrifschanas beedriba isrihfohs tai 17. Novemberi Rihg. Latw. beedribas nammā preefsch seemas-swehtku eglites nabbaga behrneem par labbu

balli.

Wiffetes preefsch abbu beedribu beedreem 50 kap., dahmahm 30 kap. un zaur beedreem eewesteem weeseem 1 rubl. balles waktarā no pulstien 7. Latweefschu beedribas nammā pee kaffes dabujamas. Beedru lahrtēs jausrahda. Gefahlumš pulstien 8. beigums 3. rihtā. Labprahtigas wairalmalfaschanas taps ar wifseelatu pateizibu pretti nemtas. Komiteja.

Atbildes.

—r.—M. S.—J. x.—B. Mēhs no sawas puffes ne-eeraugam tohs „12“ jautajumus par til swarrigeem, ka us teem buhtu ar gareu nopeetnu rakstu jaatbild; taphz jufsu rakstrem japaleet pee mallas. Tee 12 jautajumi mums leelabs johfi, taphz johziga atbilde weetā. Ar Brentschā johleem lai peeteel.

E. A. Zeeminam Stremutkā. Grahmatas Jums jaw aifsuhittas.

U. L.—A. Tiffa aifsuhittis. Waj dabujat?

Dr.—R. Waj wehrtali dabujat?

Redakzija.

Rihgī 15. Now. atnahfuschī 3233 fuggi un aishahfuschī 3188 fuggi.

Atbildedams redaktehrs Ernst Plates.

Berribas beedribas

beedri zaur scho tohp laipnigi luhgti, swichteen tai 17. Nowbr. f. g. pulst. 1. janahst tehl lab-das swarrigas leetas.

Preekschneeziba.

Weens poffkatajs un wairal pehrwetaji warr darbu atrofi us Muffu-fallu (Mutenholm) N 23, blattus Waschanstaitet.

Sluddinajums.

Grasja Kellera Mufful-muischa Witefklas gu-bernijä, Lutschinäs kreife irr semmes gabbali no dachada leeluma preeksch jauna mahja etaisfchanas par mehrenu arrendi dabbujami ar kontrakti us 10-12 goddeem. Tee preeksch buhmeschanas wajstafgee lohti teel bes mafas dohti. Kas minnetus semmes gabbalus gribb us arrendi nemt, lai teefcham peeteizabs pee muischas waldivas un prohtit pascha Mufful-muischa, furra no Wezz-Schwaneburgas irr 70 werstes, no Jaun-Schwaneburgas 80 werstes, no Lubbanes 55 werstes un no Pehterburgas-Warichamas dsefs-zella stanzi-jas Korjomlas 12 werstes tahtu.

Isrenteta

teel ta pee Stantesmuischas peeberriga pufsmuischa Lisbette, furra 5 wersti no Balmeeras irr. Luwaku sinuu par isrentefchanu warr dabbuht Stantesmuischa, ta arr Dihga pee Ed. Zietemann un beedra.

Wohderefchana Annasmuischa

pee Bifferu basnizas irr no 23fcha Aprila 1875 isrentejama. Klaptafas sinuas turpat.

Weena mahja ar peenehmigu norunnu irr pahrdohdama Mastlawas Uhr-Rihga Jaunas-eelas gallä, Augustinas-eelä N 585. Staidrakas sinuas turpat pee mahjas fainmeeka.

Mastlawas Uhr-Rihgä, Sprent-eelä N 2 irr pahrdohdami: 2 furgi, 3 raggamas, 1 weenjughu lokeeretas lamanas ar Mastlawas eejuhgu, Pruhfschu sibles un dachadas leetas par lehtu zennu. Sirgi tillai swehtoenäs apstlattami, jo darbu dernäs wiener irr pee darba. Pirzeji teel luhgti, lai weenu deenu eepreekschu pasinno.

Muhju mihleem lauzineefkeem

par sinuu, ta es abresemmes pulstienu-fabrikus apmetlejis un pasinnajis buhdams tillai esmu iswehlejis stiprus pulstienus ar labbu eeritii, kurreem us ilgu laifu wajjaga ritrigi eet, un ta es ilgati nesa pufsgaddu irr daujs rohtahm pee nowillfchanas stradoaju, zaur lo es taggad eefpehju ihiti ritrigi eedamun us uotizzamun pulstis. is manna leela krahjuma Sinderu-eelä N 9 pahrdohbt par appalfcha usfihmetahm lehtahm zennahm pilsfchru pulstienu taistajis

A. Berg.

- fudraba zilinderu pulstienus no 9-14 rubf.
anteru dub. kapp. " 14-40 "
setla dahnu pulstienus " 19-60 "
anteru " 26-150 "
majus feenas pulstienus (Schlagwerk) 3 "
leelus " 4 "
astonu deenas feenas pulstienus 6 "
Amerikas pulstienus 9 "

Lad arri tebrauda, jaun-Talmi setla un imagas laktu sepbes ar setla schibbereem u. t. pr.

Labbalu ihitru updens-staidru

petroleumu

pahrdohd wahtim lohti sehti 2

Georg Thalheim,

Kerkowiusa nammä ais rahtuscha.

S i n n a

preeksch musika kohpejeem un wisseem teem jaunefkeem, kas pehz musika darbeem-fahro un schahdu ammatu sew par gohdu un glihtumu gribb eemantohht.

Leelas basses, pufsbasses un zello-wijoles, leelas un mafas wijoles no dachadahm sortehm un arri no tahdahm, kas 1873 gaddä leelajä

Wihnes isstahde

ar gohda-sihmi tikka gresnotas.

Ta wehl wissadi bohgeni preeksch teem schein peeminneteem musika rih-feem, bohgenu farri un kalponijums.

Gitarros, zimbules jeb zittaru spehles, tahdas jau swehtös rakstös atrohd peeminnetas, wehja kobles, sehtes un Klarinettes preeksch leeleem un maseem musika kohreem, no meega wobdinadami jeb pasta raggi un trompetes no jaunfudraba, kappara un misina. - Konzertinas un affordionas no lehtahm un dahrgahm sortehm, un arri tahdas, lam ehrgetu balfs preeksch garrigu dseefmu dseedafchanas. - Tahs, ihstenahs Italiyas un wissu labbakahs Wahzu-semmes seidas preeksch bassehm, pufsbassehm, leelahm un mafahm wijolehm, sibda kwintes un wehl wissadi daikti preeksch pufschameem un stihgu musika-rihfeem, teel neween leelumä, bet arri pa mafahm dattahm pahrdohhti eefsch tahs

weenteefigas, wissu-wezafas un gruntigas

I.

Kedlich

Englischu

magasihnes.

Manneem zeenigeem pirzejeem par sinuu, ta famu pulstienu-, pulstienu fehshu- un atflehgakrahjumu no jauna esmu wissu labbati apgabdas, un peedahwaju ihpafchi:

fudraba dubbult-lapfela antera pulstienus, setla dahnu- un lungu-pulstienus ar weenu un dubbulta lapfeli,

feenas-pulstienus no 1 3/4 rubf. tahloht lihds 45 rubf., pulstienu fehdes un atflehgas no fudraba, talmi, setla, bronfas un tehrauda.

Wissadi pulstieni teel lehti un labbi fataifiti ar apgalwofchana us 1 gaddu, un 2 gaddi teel galwohts par pahrdohsteem pulstieneem.

P. H. Fontaine,

pulstienu taistaja, 3 pulstienu bohde Rihgä Kalku-eelä N 22.

Sihds un sammets

eefsch wissahm pehrwehm, tibra willaina rippi, popelini un drehbes ar smulfeem mustureem un staitäs pehrwes, tad baltu rippi un kaschemir un zittadas gaischas smullas drehbes preeksch bruh-tes kleitahm ta arri mellu rippi un kaschemir un ar mustureem mellu drehbi preeksch manteleem, kascholeem un kleitahm pahrdohd lehti ta jauna drehbju bohde no

M. Kamorin,

Kohp-eelä N 5. 2

Meeschus pehrt Stabes muischas walwiba. 5

Par laipnigu eewebrofchana. Grosf un Lunteubein jauna bohde Sinderu-eelä N 12 prebahwa famu us jaunu baggati apgabdatu krahjumu par schahdahm wehl nelad nebijufschahm leetahm zennahm.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Schottijas willaina kleita drehbes, rippi, popelini, ripfu pufswillainu, popelini, Schottijas pufsw. kleita drehbes, fulards, ripfu ar sibda ruhiehm.

Leela iswehlejumä melnas kleita drehbes. Tad wissadäs pehrwes sibda kleita drehbes no 110 kap. sahloht, melnas sibda kleita drehbes no 80 kap. sahloht lihds 3 rubf. Audelkus, schirtingu, latrunu, galbautus, tepplis, gardines, schalles, lafkatus, gultas deklus, gattawu wefchu.

Leels krahjums paleto, manteli, jatti un awleekamee is dubbulstioffes, plihfchs, samts un sihds.

Labs feenas, 50-200 birlawu irr pahrdohdams. Klaptafas sinuas Pehterburgas Uhr-Rihgä, Staddu-eelä N 35, ee-efchana no sehtas, 2 treppes augsti.

Labs feenas pa 5 rubf. 50 kap un par 6 rubf. irr dabbujams pee Melfanderbehes, Ziltu-eelä (Brückenstr.) N 6.

Weens jauns me'ns puhdelis, ar baltu flekti us krahjim, kas us to wahreun Mohr Kaufabs, irr isgahjufchä nebbefä paklihdis. Utraddeja dabdu peenahlamu pateizibas algu leelä Minsterejas-eelä N 6, netohlu no pastes.

F. X. Mayr

Stegmanna nammä, appalfchas tahschä.

Kas sadfis?

(Si Mahju walodu tulkojis B. L.r.t.n.)
(Stait. № 45, Beigums.)

Brandta pahrklauschnaschana drihs beidsahs. Wehl us diwi jautajumeem winsch dabbuja atbildeht. Teefaskungs jautaja: „Waj Suhš dohmajat, ka Trauers weesibas deht til wehlu us pasti nogahja.“

„Es ta gan dohmaju,“ Brandts atbildeja, „bet kad D. leelkunga wehstuli dabuju, tad man zittadas dohmas raddahs.“

„Wehl weena jautaschana man Jums preekschā jaleek: „Waj Suhš to ihsti labbi un flaidri sinnat, ka Suhš tohs 500 dahlberus tai wehstule effat eelikuschi?“

„To es sinnu, til teescham, ta es schē Suhšu preekschā stahwu,“ Brandts atbildeja druszin fa-ihdhis, bet ar drohschu balši, un ar to beidsahs wianna pahrklauschnaschana.

Tas beidsamais leezineeks, kas tai deenā tiffa pahrklauschnahts, bija pilskschtas flawenais graweeris, kas schahdu leezibu issazzija:

„Tai 5ta Augusta Brandta lungs atnahza pee mannis un eedewa man scho nupat man preekschā nolikto, pee D. leelkunga rakstito, wehstuli lihds ar sawu petschasti, luhgdams, lai es to wehstules seh-geli falihdsinaju ar wianna petschasti. Pee pirmahs falihdsinaschanas neatradu nekahdu starpibu starp seh-geli un petschasti; bet kad us Brandta luhgschānu ar brilli un wairoschānas glahsi seh-geli ar petschasti falihdsinadams apskattijohs, tad atradū masu starpibu: prohti tas burts „t“ eeksch ta wahrda „Brandt“ bija us seh-geli rupjaks neka petschasti. Banehmu seh-gellaku un usspeedu ar petschasti us kahda papihra gabolina jaunu seh-geli. Scho seh-geli faliktu lohpa ar seh-geli us wehstules un wairoschānas glahsi pahri lizzis, dewu Brandta lungam apskattitees. Arri winsch atradda starpibu. To nu eewehrojohjt jafalka, ka kuwertis irr walkā taifihst, nauda isnemta, tad ar petschasti wehstule aissehgeleta, kas naw Brandta petschaste, bet winnai irr palkat taifita.“

„Waj Suhš, palkat taifito petschasti labbi apluhkojuschi, newarretut issinnahst, waj ta irr kahda schejeenes graweera darbs?“ tā teefaskungs jautaja.

„No tahs masas sihmites ween,“ tā graweeris atbildeja, „gan neweens newarrehš pateikt, kuresch graweeris to taifijis; bet darba glihtumu apskattotees man jafalka, ka muhsu pilskschtas graweeri to petschasti nebuhs taifijuschchi.“

„Waj Suhš arri diwejadu lekku us kuwertu neeffat pamannijuschchi?“

„To pufslihds flaidri warr redseht un kad wehl wairoschānas glahsi pee rohlas nemm, tad to itt flaidri reds,“ bija graweera atbilde.

Ar to nu tahs deenas leezineeku pahrklauschnaschana bija beigta; us nahlofchu deenu wehl atlikka diwi lungi: prohti tas jaw minnetais D. leelkungs, kam

wehstule tiffa subtitā, un tas pastes sekreteeris Krause eeksch Rigowas stanzijas, kas to wehstuli tam bija nodewis, pee kurea ta bija rakstita. Wiffas manna preekschneeka publeschanahs, laut to issinnahst un isklauschinaht, kas warretu Traueru par newainigu peerahdiht, wiffas wianna publeschanahs bija un palikka weltas.

Kad nahlofchā deenā ar sawu preekschneeku teefas nammā eegahjam, tad atraddam D. leelkunga, kas tur gaidija. Mans preekschneeks wiannu jautaja: „Waj Suhš nesinnat, waj pastes sekreteeris Krause arri jaw schē irr?“

„Es dohmaju,“ D. leelkungs atbildeja, „ka winsch schodeen nemas nebuhs. Kad schorihst Rigowas stanzija biju, tad dsirdeju, ka winsch jaw preeksch diwi deenahm faslimmis. Kas wiannam lait, to es nesinnu.“

„Stahde, ka zaur to pahrklauschnaschana teel uskaweta. Nu tad Suhš, zeenigs D. lungs, buhseet til laipnigi man pastahstihst, ko Suhš pahr to leetu sinnat, kureas deht Trauers tizzis apsubdsehts.“

„Jaw wairat gaddus,“ tā D. leelkungs eesahka, „stahwu or Brandtu andeles darrischanās, kam no saweem brandwihna bruhscheem spirtu pahrdohdu. Tai 3schā Augusta dabuju no pastes-sihmi us 3000 dahlbereem. Es sinnaju, ka schi nauda irr no Brandta. Schē man wehl irr japeemim, ka pastneeks no mannas muišchās il pahrdēnas teel us Rigowas stanzijas subtithts, tā tad arri warretu buht, ka ta wehstule jaw no 1ma Augusta tur bijuse; tā pastes stempele rahda, tad ta wehstule jaw tai 31ma Juli us pasti nodohsta. Es subtitju sawu dehlu un weenu kalpu ar to minneto pastes-sihmi, lai tuhdat us Rigowas stanziju to naudu sanemtu.“

„Waj Suhš pasihjut wehl to kuwertu, kureā Brandts Jums naudu subtitjis un wehstuli rakstijis?“ teefaskungs waizaja, D. leelkungam kuwertu pafneegdams.

„Ja. Kā Suhš redsat, tad es pehz sawa eeraduma esmu tam kuwertam to weenu pufsi usgreesis, kas wehl itt weffals un neapstahdehts bija. Es isnehmu to naudu un isskaitiju, bet man istruhka pehz Brandta usdohschānas 500 dahlberu. Es flaitiju ohtreis un pat trescho reisu, bet tā truhka tā truhka. 500 dahlberu. Es likku sawam dehlam bes laweschānas rattōs sehstees, us Rigowas stanzijas nobraukt un Brandtam rakstihst, ka 500 dahlberu truhkstohst, kas laitam pahrstattischanas deht nebuhs wehstule eelikti. Tai 5ta Augusta dabuju zaur weenu ihpashu wehstneffi no Brandta sinnu, ka pee wianna nekahda pahrstattischanahs naw notikkuse, bet jo drihsaki tas warretu buht, ka ta sinnama summa buhshohst is wehstules isnemta, un tapehz winsch manni luhdsoht, lai bes laweschānahs wiannam tohs naudas-papihrus un to wehstuli lihds ar to kuwertu peesubtoht. Kad nu ta leeta tā bija, tad wiffus tohs naudas-papihrus

eeliffu tai paschâ kuwertâ, nobrauzu us Rigowu un liffu noswert to kuwertu ar wisseem papibreem tâ, lâ to biju sanehmis, un pats stahweju flah, la-mehr ohtris pastes-sekreteeris to noswehra. Kuwert's swehra 4 loh'es, lâ tas jaw us schejeenas pasti bija usdoh'ts. Tad wiffu eeliffu zittâ kuwertâ un aif-subtiju."

"Kamdeht Jubs tad liffat to wehstuli Rigowâ swert?" teefastungs waizaja.

"Pahrbaudischanas un pahrleezinaschanas deht, waj ta nauda naw suddusi, kamehr es to skaitiju."

"Jubs tatschu bijat weeni paschi lambari?" tâ teefastungs atfal waizaja.

"Ja gan; bet kad wiffadi irr usmannigs, tad weh-laf naw janoscheblo," D. leelstungs atteiza.

"Waj tas til tâ nejauschi attrahpijabs, kad tas oh'ts sekreteeris un nè Krause to wehstuli noswehra?"

"Nejauschi un arri atfal nè, tâ lâ to gribb nemt. Drohschibas deht un nelahdas taunas dohmas prett Krausi neturredams, liffu to wehstuli swert, un kad nu tas oh'ts sekreteeris man labbaki irr pasihstams, tad nu dohmaju, la winsch labprah't neaisleegfees preel'sch mannis to masu publiu isdarriht un arri apsohlisees pahr to leetu tablaki nerunnah't. To arri winsch apnehmah's."

"Tad til drohschibas deht Jubs to tâ darrijat, bet nelahdu taunu dohmu deht, kahdas Jums prett Krausi buhtu bijuschas?"

"Ne us kahdu wihsi man naw nelahdas taunas dohmas prett Krausi bijuschas."

"Tad nu meh's schinni reisâ buhtum fawu farun-naschanoh's beiguschi," teefastungs fazzija, D. leel-kungu atlaisdams un tad us manni pagreesees teiza: "Krausi wajaga preel'schâ faukt, kad winsch buhs weffels. Es netizzu, la tas mums to no jauna sin-nah's pastabstih't. Es gribbu tatschu wehl reis Trau-eru liff preel'schâ west; warrbuht la winsch taggad atsihs fawu noseegumu, kad winnam wiffas schihs leezineeku issazzischanas tiks preel'schâ liffas."

Trauers tilka preel'schâ wests. Ar teefas-sinna-taja ismannu un weilibu mans preel'schneeks Traue-ram peerah'dija, kad til ween tad ta nauda is ku-werta warrejuse issust, kamehr ta wiina rohlâs bi-juse. Winsch arri Traueru ar labprah'tibu un mi-hlestibu luh'dsa, lai ar labbu fawu noseegumu atsih-stoht un atflahjoht, jo zittadi diwlahrtigs soh'ds win-nam pehz liffuma effoht gaidams. Trauers us tam wairaf nelo neatbildeja, la tillai gau'schi luh'dsa, lai winnu us preel'schu ar tahdabm jautaschanah'm ne-mohjoht; winsch effoht newainigs. Nelo nepanah-zis teefastungs winnu liffa atpakkaf us zeetumu aif-west.

Mahjâs eihoht mans preel'schneeks manni waiza-ja: "las irr sad'sis?" Es us tam nelo nesinnaju to atbildeht, tillai kameeschus paraustiju un pats pee fewis dohmaju: "to til Deews sinn."

Zaur wiffah'm pahrklaufschinaschanah'm, las weh-

laf wehl tilka noturretas, nelo wairaf nepanah'za, jo neweens leezineeks tahdu leezibu ne-isteiza, las buhtu peerah'dijuse, la Trauers effoht newainigs. Tâ tad Trauers tilka par to wainigo atsihts un us desmit gaddeem pee gruhteem zeetuma darbeem no-teefah'ts.

Negribbu të plaschi isstahstih't, kahdas behdas un breefmas Trauera mah'ti un wiina jauno brahli un maso mah'su sagrah'ba. Wiini bija saudejuschi fawu maises-pelnitaju, fawu weenigo eepreezinataju un at-spaidu.

Behz kahdabm deenah'm atfal pee teefas galda seh-dejam un gribbejam patlabban Traueru liff preel-schâ west, lai warretu winnam teefas spreedumu pa-fluddinaht, kad ar ahtreem soh'teem pilstungs eenah'za, las muhs tâ usrunnaju:

"Es dohmaju, manni lungi, schinni reisâ gan buhsim pee gaifmas tiffuschi un to riktigo mehrki fahneeguschi. Taggad dabuju wehstuli no Rigowas stanzijas preel'schneeka, kurrâ winsch man raksta, la pastes sekreteeris Krause irr gribbejis ar daub's swe'schu tauschu naudas aifbeht, bet irr peekerts. Krausi ismellesoht irr atradduschi pee wiina mah-jolli arri petschasti ar to wahrdu "Brandt". Ja ta buhs ta riktiga, tad Trauers irr newainigs."

Tâ tas arri riktigi bija un Trauers bija newai-nigs. Winnetais Krause bija eewehrojis, la il meh-nescha tilka sub'titas wehstules ar Brandta petschasti aifsehgeletas, kurrâs bija eel'schâ liffas leelas nau-das summas. Winsch bija lizzis pakkaf-taifih't Brandta petschasti un tâ tad ar pakkaf-taifitas petschastes pa-lihd'sibu winsch no 1ma lih'ds 3scham Augustam to naudu isneh'mis. Zaur to diwlahrtigu lalku (weh-stuli oh'treis aifsehgelejoht) bija islihd'sinajees tas swars, kam zaur to isnemto naudu buhtu bijis ja-truh'lt.

Kas ar Krausi pehzgallâ notiffa, tas gan weegli faprohtams; winsch par fawu sah'd'sibu tilka pehz liffumeem strahpehts. Trauers bes kaweschanahs tappa ar wiffu gohdu is zeetuma atlaists. Wezzais Brandts gribbeja Traueru atfal fawâ deenastâ at-pakkaf nemt, weenah'm kahrtah'm, lai winnam buhtu ustizzams darba-waddonis kantoh'ri, oh'trah'm kahrtah'm, lai winsch warretu kaut lâ Traueram par to apbehdinaschanu un gohda aiflahrschanu atlihd'sinaht, las tam zaur naudas suschanu notiffuse. Bet Trau-ers wairaf ne-eestah'jah's pee Brandta deenastâ; winsch atstah'ja to pil'sfektu un nomettah's zittâ pil'sfektâ, fur wehlaki pats few andeli eetaifija. Taggad Trau-ers irr turrigs kaufmannis un no wisseem faweem pasihstameem gohdahts un zeenihts.

Wah'tes flints.

(Si kahda Wahju laif-raksta.)

Dohmaju, la zeen. lassitaji par to nekannosees, la schim isham stahstinam kahdu maju preel'schwahr-dinu peeleeeku.

Tahdâ laikâ, kurrâ tas zaur jesuiteem zeltais dumpis wiffu Wahzsemmi aiskustina, kurrâ jesuiti un ultramontani appalsch religijas apseggas sawu politikas karrohgu uswelt, kurrâ wiini pee teem stiprafeem un affakeem eerohtscheem kerrahs, gribbedami sawu falaustu warru atdabbuht un tohs atlikkumus wehl stingri faturreht; tahdâ laikâ irr arri stabstijataja peenahkums, fewi us tahs labbahs leetas puffi greestees un to aistabweht.

Pagahjuschâ gaddu-simteni jesuiti suhtija dauds no saweem beedribas lohzeekem par missionareem us Deenwiddus-Ameriku, lai kristigu tizzibu stary tahs semmes eedsihwotajeem isplabtitu, bet wiffuwairal, lai sawai beedribai tur jaunus palihgus eegahdatu un ta beedribas eespehju pawairotu. Scho pehdigo mehrki jesuitu missionari irr wiffuwairal dsinnuschees panahkt, jo wiini ta widdutscha andeli wiffuwairal few peesawinaja un zaur to sawai beedribai leelu baggatibu eemantoja. Wiini gan tur kahdu dalku no Giropas kulturas (mahzibas un glihtibas) aisseffa, bet lihds ar to arri dauds pohsta un behdas. Daschas zittas no nemahziteem mescha-zilweleem pawiffam tikka isnihzinatas zaur eenaidu, to schee prett winneem faturrinaja, uskraudami teem tahdas nastas un gruhstibas, kas teem bija lihds schim bijuschas pawiffam nepasihstamas. Kamehr missionari puhlejahs meschonus pee kristigas tizzibas peewest, kurras augstakais un dahrgakais mehrkis irr: mihlestiba, tamehr jesuiti strahdaja daudsreis ar tahdu negantibu, ka weenam gohdigam kristitam schauschallas par kauleem gahja to redsoht un — ar bailibu bij ja-attahpjahs. Weenu tahdu breefmas darbu gribbam taggad pastahstih.

Pee Atabapo uppes wakkara puffes krafta, kurrea Drinoko uppe eetek, Wenueskas semme, irr weens kalns, kurrâ agral bija tas wahrds „Gwahibas klints“ jeb „mahtes klints“, tadeht ka winsch bija par leezineeku, to weenas Idianeetes mahtes mihlestiba eespehju un to weena San Fernando, missiones kolonijas presidenta, zeetsirdiba un besdeewiba isdarrijuse.

San Fernandos missionari bija daschus Indianeeschus no Gwahipanabos kerra-tautas zaur schkinfibahm pee fewis peelabbinajusch, lai wiini no teem titu prett zittahm Indianeeschu ziltim apfargati, jeb lai tee winneem pee daschadahm darri-schanahm kalpotu, kur winneem pascheem truhka drohschibas, un spehka. Missionari turreja tohs winneem nodohstohs Indianeeschus tadeht, lai ar teem warretu zittahm Indianeeschu ziltim usbrukt un tahm ihpafchi behrnus atnemt, kurrus wiini tad kristija un sawas missiones par kalpeem turreja.

Netti tahda usbrulschana bes breefmas darbeem tikka isdarrita. Wihri un seewas, kas sawus behrnus aistabweja, tikka apstisti, ja tee preelsch kalposchanas bija nederrigi. Missionari tohs Indianeeschus, kas winneem kalpoja, wehl wairal us tam

usflubbinaja; jo tad tee laupitee behrni wiinu rohka bija drohschafi, kad wezzaki nebija wairs dsihwi, un tee newarreja wairs us behgschanu dohmaht pee saweem wezzakeem. — Lai gan Spaneeschu likkumi tahdu zilweku laupischanu aisleedsa, tomehr jesuiti par likkumeem nelo nebehdaja. Us tahdu laupischanu bija arri isgahjis San Fernando missiones presidents, ar saweem, appalsch wiina buhdameem Indianeescheem. Wiinam wajadseja wehrgus sawa missionen, un wiina gohds wairojabs, kad winsch meschonu behrnus bija wairal kristijis, ka zitti. Ka ta kristiba weena ar warru peespeesta, tee behrni laupiti un ka pee tahs kristibas breefmigi un affinaini darbi bija isdarriti, tas teescham tais sinas netikka nemas minnehts, kurras winsch par sawas missiones wairofchanohs un augschanu us Giropu suhtija.

Winsch bija ar saweem Indianeescheem pee Gwawara uppes dewees, un kamehr winsch pats weena drohschâ laiwa palikka, pahrmesleja wiina Indianeeschi jo smalli tahs uppes kraftus. Drihs bija wiini weenu meschona buhdinu, no Gwahibo zilts, atraddusch. Usmannigi un bes kahda trohlschana wiini ka tichuhstas peewillahs klah, tahs buhdinas eedsihwotajeem usbrudami; winneem wajadseja us weenu nedrohschu kareu sataisitees, ja wiinu usbrulschana par agru titu pamannita.

Kad wiini, stary krummeem un augstu sahli flehdamees, us mas sohleem tai buhdinai bija tuwojuschees, tad wiini fkehja abra un uskritta ar makti tai buhdinai. Buhdina tikka atraddahs weena seewa ar trihs behrneem, no kurreem diwi wehl nebija peeaugusch.

Us prettiturrefchanohs nebija to dohmaht, jo tehws pee uppes ar siwju kerschanu nodarbojabs un par to usbrulschanu nelo nesinnaja. Mahte dohmaja fewi un behrnus ar behgschanu glahhtees. Bet tee missiones Indianeeschi, lihdsigi ismahziteem affinnunneem dsinnahs teem pallat, un til to tee nelaimige krummus bija atsneegusch, tikka wiini no teem pallatdsinnejeem panahkti, pehz ihfas pretti turrefchanahs, pee semmes sweesti, rohkas un kahjas fahstitti un us to laiwi nowesti, kur wiinus missiones preelschneeks lagaidija.

Ar laiwi nu tikka tuhlinas aisseffa mahte ar behrneem pee San Fernando un winsch bija pahrleezinajees, ka sakertai seewai ne-isdrohschotees isbehgt un sawu tehwa-semmi atrast. Tee apgabbali, to bees meschs apklahj, irr wairal mehneschu pahrupludusch, ta ka pa to laiwi zaureeschana zaur meschu tikka ar laiwi warr zaur titt un turklat wehl ar leeleem puhlineem un gruhumeem; wat Indianeeschi brauz un zetto til ween pa uppehm un neapmekle kaiminu walstis nekad pa sawu semmi. Bet San Fernando nebija wis mahtes mihlestibu aprehkinajis.

(Us preelschu beigums.)

Grandi un seedi.

Siffeni.

Raffitaji buhs awisēs daudreis lassijuschi, la deenwid-
dus Kreewsemme siffenu pulks tai un tai appabbalā
usbruzzis un druwās un dahrsus isphostijis. Tadeht zer-
reju, la teem patiks par scheem „siffeneem“ ko tuwaki dsir-
deht, — par ko schē pehz Wahju zekkotaju un tautu ap-
raffitaja „Pohla“ ralsseem fahdu ihu aprakstu pasneedu.

Siffeni, schee deenwidus Kreewijas tautahm breefmigee
tuffaini peederr pee tahs paschas tuffainu flakkas, pee kur-
ras muhsu zirgenus un seena-ahschus peeskaita. Winni irr
pehz leeluma diwejadas fortes: masafee 1½ un leelata
forte 2—2½ zokkus garrē. Abbi irr tohti ehdeligi un zek-
fahs is pautineem, kurreus mahitte tshaganā semmē eedeht,
preetsch la winna papreetschu bedriti isroht. Winna fadeht
2—3 deenās 50—70 pautinus un nomirst pehz tam. Schee
pautini ir balti, muhsu leelo studru pautineem lihdsigi un
ar baltu glotu zits ar zittu saweenoi. Schee pautini pa-
leel tā wissu ruddeni un seemu lihds wehlai pawassarai
semmē, bes la aufstums teem ko flahdetu, ja tiffai sneegs
irr to weetu druszin apsedis, un tad Aprika beigumā jeb
Maija eefahkumā isleenahs is pautineem siffenischē. Win-
neem naw eefahkoht spahrni, bet tiffai lahjas, ar kurreahm
tee warr ittin ahtri street. Eefahkoht winni barrojahs
fahle jeb labbibā, ko tee sawas ligdas tuwumā atrohd,
un peeaug ahtri leelumā un wairumā. Kad tee wissu
apfahrtini failu noehduschē, jeb teef is druwahm jeb dahr-
seem isdshiti, tad tee dohdahs us zekfoschanu, us ko tee ar-
weenu us weenu un to paschu puffi taifni us preetschu
dohdahs un tee, las preetschā atrohdahs, beedrojahs teem
lihds. Winni nekaujahs nelahdā wihse us winna zekka aif-
faweht, bet dohdahs zaur sehtahm un zeemeem zauri, ne-
behdami ne par lohpeem, nedj zilwekeem. Pat uppēs un
jubrās, las teem zekka preetschā gaddahs, winni dohdahs
taifni eelschā, pee la dauds atrohd gallu. Schee jaunee
siffeni wellahs fahjahm, tapehz la winnu spahrni naw
wehl isauguschē, un no winneem bihstahs wehl wairaf ne
la no wezzu siffenu-barru, tapehz la tee irr dauds ehdeli-
gafee neta wezzee, fadeht tohs irr arri gruhti zekka aistur-
reht un la winni zekko wissu labbalā seedu laikā. Bit
leelu pohstu tahdi tuffaini nodarra, kad winni paschu seedu
laikā usbrucht, to latsr weegli noprattih; tapehz arri wis-
fadi pretti strahda, lai warretu schahdai nesanku usbrul-
schanai lawekkus pretti zelt. Schee bes spahrneem buh-
dami newarr tit nejanuschē usbrukt; turpretti isauguschē sif-
feni la padebbeschē jeb mahsoni gaisōs fazektahs un tur
nomettahs, tur pohstu pastrahda.

(Turpmat beigums.)

Kas meddus dohd?

Kahds fohlotajs prassa saweem fohleneem: „Sallat
behrni, ko mehš wissu warram no gohws dabbuht?“ Sfoh-
leni tuhdat atbildeja: „Peenu, seeru un gallu.“ „Bet
behrni,“ fohlotajs fahla atkal wajzajt, „weenu leetu juhs
effat aismirfuschē, ko mehš arri no gohws dabbujam un ko
Zuhs tit labprahht ehdat, kad to us maift usleekat. Nu
tas tas irr, ko us maift smehre un ko juhs ar gabrdu
mutti ehdat?“ „Es sinnu, es sinnu!“ masais Anshelis is-
fauza: „tas irr meddus!“

Smeecku stahstini.

Kahda gaspascha, las dshiwolli few gribbeja ihreht, faz-
zija us isihretajas:

Drikkēhts un dabbujams pee bilschu- un gahmatu-drikketaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera-basnjtas.

„Es jums warru fazzihht, madamin, manni arweenu tit
labbi eeredseja, la mannas agrafas faimnezes fatru reis
raudaja, kad es no tahm schtibrohs!“ — Warrubht, „sch
atbildeja, „tapehz la juhs bes famalfaschanas aifgabjat.“

Kad kahdam schihdam prassija: las pasaulē wissu ilgati
pastahwehs, tad winsch atbildeja: „Ustizziba un tizziba; jo
tahs tohp pahw wissahm leetahm masaf walkatas.“

Kas irr miblestiba?

Miblestiba irr, no lagstigallahm nekad ne-isfseedata dsee-
fma, no rohsehm nekad ne-isseedehs seeds un no zilweku fir-
dim nekad ne-isjusta juschana. Miblestiba atkal ustaisa
pasudduschō paradihst. Zaur miblestibu tohp zilweks at-
kal Deewa raddijums, ne tit ween dabbas. Zaur mib-
lestibu tohp seewai wissa gudriba sinnama, kurreu wihes
papreetschu zaur dohmaschanu eemantojis.

K. Matfcherneeks.

Gudra atbilde.

Gelsch Tschitago pilssehtas (Amerikā) bija weens adwo-
kats, las leezineekus pahrlausidams mehdsja tahdus jau-
tajumus un wahrdus fazzihht, las teem gohdu aistahra un
las tohs neretti fajauza. Kahdam nehgeru ministrialam
Klarl wahrdā gaddijahs par leezineeku buht kahdā prozessē,
ko minnetais adwokats bija usnehmis. Adwokats Klarlu
pahrlausidams wajzaja:

„Zuhs effat nehgeru ministrialis, waj ne tā?“

„Esmu gan,“ Klarls atbildeja.

„Waj tas naw weens nekreetns ammat?“ adwokats
jautaja peesohbodams.

„Warr gan buht,“ Klarls atteija; „bet mans ammat
tomehr dauds kreetnaks un gohdigals par manna tehwa
ammatu, tā tā esmu us tam lepnis, la esmu gohdigatu am-
matu usnehmis.“

„Kahds ammat tad Zuhfu tehwan bija?“ adwokats
wajzaja.

„Mans tehws bija adwokats.“ Klarls atbildeja ar tit
behdigu balst, la wissi klausitaji fahla smeetees. Gan ne-
wajzaga wairs schē peeminneht, la adwokats turpmat ne-
kad wairs leezineekus ar leekeem jautajumeem ne-aifstika.

Tautas dseefma.

Stanni, stanni es dseedaju,

Stanni, stanni gawileju.

Mahte manni auflejufti

Lagstigallas schuhpuli.

Ko tu dseedi, rumbas gals,

Tew jaw lahgi neshanneja,

Es dseedaju, man stanneja,

Purri, wehri atstanneja.

Dseedat meitas waktarā,

Waktarā tahku stannu,

Waktarā tahku stannu,

Tahku tautas klausjahs.

No jensures atwehehts. Rihgā 15. Nowemberi 1874.

Atbildebams redaktehrs Ernst Plates.